

hatalmas éljenzéssel, a jobboldal zugással, az elnök tiltakozással fogadta.

Favre a következőkben utasítá vissza:

— Ez blasphemia! A mit én keresek, az az erkölcsi erő, és ez ott rejlik a souverain, a felszabadított országban, mely nem számolhat csak önmagára, csak képviselőire, nem pedig azokra, kik őt vesszélybe sodorták. Az ország tudja, hogy az ő célja önmagában, a miénk benne nyugszik.

E gyűlésből roppant izgatott állapotban távoztak el a képviselők. A történet kereké megindult a lejtőn lefelé, azt többé visszatartoztatni nem volt emberi hatalom.

Éjfélikor újra összeültek a képviselők.

Az elnök arca sápadt és zavart volt, midőn fölkel a regző hangon olvasá le egy papírról, hogy a hadügyminiszter közelebb fogja a kamrával a beérkezett sürgönyöket.

Palikao a szószeke lépett s a következő jelentést tevő: — Uram! azon szomorú feladat jutott osztályrészemül, hogy tudassam önökkel, mit reggeli szavaim már egy is gyanítani engedtek. A félhivatalos hírek hivatalosakká lettek. Három napi hősiesség küzdelem után seregünk Sedanba szorítottatott, a tulnyomó erő által körülzártatott, úgy hogy kapitáláni lett kénytelen. A császár fogolylyá lett.

A képviselők egymásra néztek. Minden arcon mély megdöbbenés volt látható.

Ekkor lépett a szószeke Jules Favre s felolvasá indítványát a császár letételére.

A kamara jég hideg hallgatással fogadta az indítványt. A dynasztia detronizációjának sürgetését még csak csendes zugás sem követte. 2 órákor reggel a Palais Bourbon katonailag volt megszállva.

A néptömeg szétszortolt.

A Napoleon-dynastiát agyonhallgatták.

Másnap 4-én, a néptömeg valóságos ostrommal vette be a törvényhozó-test épületét, azon különbséggel, hogy minden küzdelem elmaradt, miután az őrség is az ostromlókhoz csatlakozott s azzal együtt követelte a tanácssteremben a köztársaságot s a császári család letételét.

A nemzeti védelem kormánya megalakult, a köztársaság a nép végtelen lelkesedése közt kikiáltott, s a kik tervet szöttek a mozgalmak csírájában elfojtására: egy pillanat alatt nem voltak találhatók sehol.

Ily nyomoru vége lett a „Seconde Empire”-nek, mely még nemrég a világ sorsát tartá kezében.

Népköl emények

a Kisfaludy-társaság gyűjteményéből.

I.

Török Zsuzsi.

Török Zsuzsi magyar pruszlit varratott,
Az aljára pellempárt rakatott;
Rakass, Zsuzsi, téged illet, nem engem,
Téged szeret a sok legény, nem engem.
Madarasi nagy új utcán mi történt:
Gazdag doktort sok kincsiejt megölték;
Gazdag doktort vizik a temetőbe,
Török Zsuzsit a szegedi tömlőcso.
Török Zsuzsi azt izeni anyjának:
Kettős párnát küldjön feje aljának;
Édes anyja azt izeni lányának:
Sűrű könyvet tegye feje aljának.

(Varró Sándor gyűjt. Karozag.)

II.

A molnár inasa.

Este guzsalyasba,
Reggel a malomba
Játzadonni kezdem
Molnár inasával.
Bárca hajnal lenne,
Meg se is virradna
S a mi szerelmünknek
Vége ne szakadna
Molnár inasával.
Széles e világon
Mennyi malom vagyon,
Ha külső kerek
Sárgi arany volna,
A belső kerek
Fehér ezüst lenne,
Béla-gyöngyöt jánna,
Apró pénzt hullatna:
Még se cserélném el
Molnár inasával.

A tenger mélysége
Kalamáris volna,
Tengernek habja
Ha mind tenta volna,
Földön mennyi fűszál —
Ha mind penna volna,
Egen mennyi csillag
Íródeák volna:
Nem tudná leírni
A mi szerelmünkét
Molnár inasával.

(Sándor Domokos gyűjt. Udvarhelyszék.)

III.

Hazaftas dalok.

Könyeimnek záporából tenger lett,
Mert elhagyott az én rózsám engemet,
Élmélet hazát védeni,
Vissza sem fog többé jönni
Sohasem.

Ti leányok maradjatok pártába,
Ígaz legény mert nem öl karjába.
Ki honn marad, nem érdemel,
A ki elment, annak nem kell
Feleség.

Nagy Abonyban csak két torony látszik,
De Majlandban harminckettő látszik;
Inkább nézném az abonyi kettőt,
Mint Majlandban azt a harminckettőt.

(Abony.)

Páris és környéke.

I.

Páris hadtörténeti multjáról s jelen erődítési rendszeréről közelebbről szöletünk volt; ismétlés kikerülése tekintetéből legyen elég erre hivatkozunk most is, midőn Páris erődítményeinek új s részletesebb térképét terjesztjük olvasóink elé. Mi pedig tegyük egy sétat Páris környékén, emlékeztünk szárnyain repülünk vissza a multba, hagyjuk szeméink előtt elvonulni e vidék egykor békés képét s keressük fel a klasszikus helyeket, melyekhez nemcsak Párisnak s a franciaia nemzetnek, hanem az egész emberiségnek emlékei kapcsolólvák. Hány-szor tekintett Európá feszült figyelemmel, viszsztatartott lélekzettel e pontokra, hány-szor várta innen a jelszót, csak nemrég is, nagy események előestéjén. Most két porosz uhlanus elfoglalhatja ugyan e védtelen helyeket, de multjokat nem homályosíthatja el az egész porosz-német invasio, s ha ez úgy tenne is, mint egykor híres és népszerű „Vorwärts” tábornoka, az öreg Blücher, ki 1815-ben sarkantyon csizmával fekkdt St.-Cloudban Napoleon ágyába, — ezzel csak saját durvaságát tanusítaná, e nagy emlékek nimbusán mitem csökkentene. Te pedig bocsáss meg nyájas olvasó, hogy békésebb hírokat pengetünk s kissé felejtjük a táborokat és erődítéseket. — E változatosság talán jót fog tenni, s annyival inkább, ha érzelmeid ama szerencsétlen s szerencsétlenségében is oly nagy nemzetével találkoznak, vigasztalást fogsz meríthetni a fényes multból a jövőre nézve, nem fogsz elcsüggedni, ha látod a nagyság emlékeit, s ezekben a jövő reményét; de még ha sympathiád az ellen-táborba huznak is, örvendhetsz, hogy egy nagy multnak mennyi szép emléke került a győző kezébe s elhitetheted magaddal, ha úgy tetszik, hogy a min Franciaország századokon át dolgozott s épített, munkált, azt ma két pommeranus uhlanus lándzsája villogtatásával a nagy német nemzet hadipodgyászába veti! — Franciaország örökét Némethon foglalja el s végrendeleti végrehajtói keményen látják az exekuczióhoz. Mit századok szereztek, egy perc alatt elveszve! Ezt ne hidd olvasóm! elveszve nincs, mi szölgált nagy czélokra, s

mi az emberiség haladásának útjára csak egy porszemmel járult, nem képezheti többé bellica occupatio tárgyát, a hódító kéz csak a hüvelyt takarhatja be — a szellem átment az emberiség véérébe, örökébe!

Sajátságos jelenség, hogy Franciaországban az uralkodó és nemzet közt mily szerves öszhang létezett legujabb időkig, mennyire együtt e két eszme: monarcha és nemzet — kivált kifelé — külhatalmakkal szemben. Ekkor megszűnt a vizsály nép és uralkodó között, a veszély egyesítette őket, s ha egyik emelkedett, magával emelte a másikat is, s mint ez, ugy hanyatlásuk is együttes volt. Tudták ezt a franciaia uralkodók s bőven ki is zsákmányolták arra, hogy válságos percekben biztosítsák népük támogatását, s midőn érezték, hogy a trón ing alattuk, épen azokba fogództak, kik legjobban döngtették oldalát. Így tett III. Napoleon is — s hogy elbukott, bár nem vallják be, de bizonyára fáj minden francziának, — nem a személyt sajnálják, hisz örái ott is számlálva lettek volna, hanem az eszmét. Uralkodójok idegenek hatalmában, „der Kaiser, der Kaiser gefangen.” — S talán ugyanazon franciaia, ki már készitő számára az Orsini-bombát, szivesebben használná ezt maga ellen, csak e foltot volna képes nemzetéről letörülni.

Franciaország története monarchikus, s ha multját tekintjük, saját nagy tettei mellett lépten-nyomon találkoznak uralkodóival is; míg másfelől, ha ez utóbbiakról s műveikről szöletünk, elmondunk egyszersmind egy darab franciaia történetet. A Louvre történetének írója nemcsak az építésre s művészre nézve érdekes dolgokat tudna e egyszerű épületről elmondani, hanem érdeket tudna felkeltetni a történetbúvárra s részre nézve is — hisz az óskori „lupara” (farkaskunyhó) idejétől kezdve a III. Napoleon s Eugenia névönönsait horodott, legujabb tuilleriali építkezéseikig — minden kor, s majd minden uralkodó járult a királyok e nagy művéhez, s ha a nép ma le is szakgatja az N. E. aranybetűket s gúnyos megjegyzéseivel kísérí e munkát, s ha az utókor történésze igaznak találja is e monogrammmal nem rég divatos magyarázatát: **Nouvel Emprunte** (új kölcsön), de nem fogja tagadhatni, hogy e mű méltó volt egy nagy nemzet hatalmas uralkodójához; tul fogja ez élni e szerencsétlen kort, mint anyi mást, s ha talán a mai események pressiója alatt az ember hajlandó volna is hinni, hogy jobb lett volna e sok pénz fegyverkezésre fordítani, egy józanabb kor ítése a wörthi és sedani füstfelleg eloszlásával, aligha feljebb nem becüli e művet a Dreysék és Chassepot-ok, a mitrailleurök s shrapnelök áldásos működésénél. Ha nem mondhatni is el Horáczzal az „aere perennius”, de bizton el, hogy tartósabb s állandóbb leend a puskapor füstjénél, még akkor is, ha egy-egy tolkodó porosz golyó megtalálná ékítményeit csonkítani. Ez is emlék lesz rajta, s még soká sok minderre fogja emlékeztetni a francziát.

De hagyjuk a Louvre-t, még sértetlen áll az s egyelőre nyugton lehet a porosz látogatástól. Keressük fel kollegáit a vidéken, melyek már nyögnek a szokatlan teher alatt s szomorkodva látják, hogy „örökösök uram, pogányok jöttek”, a finom, hajlongáshoz szokott udvaroncok helyét marczona, egyenes tartású harcosok foglalták el, s az oly gyakran várva-várt ur „egyedül hallgatja tenger mormolását” idegen fogságban, — talán sejtik, hogy a wilhelmshöhei gyönyörü parkban a világ mulandóságáról elmélkedő felség párhuzamot fog e hely s köztük vonni, s a győzelem biztonságával néznek e vereseny elé; hisz ugy ebben, mint a legtöbb

mi szép és magasztos — ott a Rajnán tul minden csak kopia, az eredeti itt van, s ha ma az előtt hátrébe szorul is, csak a tanítvány diadala ez tanítója felett!

Páris társadalmi osztályai alig mutatkoznak jellemzőbb különbségeikben, mint nyári időtöltéseikben; itt a társaság elemeire oszlik, s míg egy nagy város egyenlítő befolyása télen eltörli a felszín változatosságát, a nyár elválasztja a heterogen elemeket s feltünteti az eltérő típusokat. A párisi lakosság nagy tömege — ez a negyedik osztály — felkeresi a boulognei vagy vincennes-i erdőt, betölti a számos kertet és mulatóhelyet Páris falain belül. A gazdag középosztály — a bourgeoisie — elfoglalja azt a számos nyaralót, mely Páris közeli s távoli környékét ellepi — üzlet után felül az omnibusra vagy vasutra — s megpihen családjá körében a nap fáradalmaitól. Az arisztokracia elvonul kastélyaira s nagyuri mulatóságokban keres kárpótlást a téli Párisért. Ez körülbelül így lesz ezután is, — de hát Fontainebleau, St.-Cloud s Versailles hiában fogják e a vendéget várni, — ki fogja gazdájuk helyét elfoglalni? Nem fogja-e kaszánya vagy kórházalakítani? Nem fogja-e az inasok paszományos livré-jét a munkások kék blouse-já felváltani? A jövő bizonytalan, a jelen kétségbejött, beszéljünk a multról — ez nagy és felemelő, talán vigasztalni s kárpótolni fog

A franciaia uralkodók Páris környéki kedvenc nyári mulatóhelyeik közül legtávolabb esik *Fontainebleau*, hová Párisból a lyoni (déli) pályán két óra alatt juthatni. E hely már a XII. század elején királyi lakhelyül szölgált, s VII. Lajos több rendelvénye kelt „apud fontem Blenuidii.” Utóda is gyakran tartózkodtak e helyen, de emelkedését legnagyobb részben I. Ferencnek köszönni, kit a palota tulajdonképi alkotójának lehet tekinteni. Az őt követő királyok e helyet kaszerű erődösegeiért s regényes vidékéért különösen kedvelték. IV. Henrik a nagy király gyakran vadászott itt, s itt találkoztott a monda szerint, kevéssel Ravaillac általi meggyilkoltatása előtt a „büvös vadász”-szal (Grand-Veneur), a népmonda s mindenütt ismétlődő alakjával, ki fenyegetve kiáltott rá: „M'entendez vous? Attendez-vous!” (Hallod-e? Vigyázz magadra!) s bár ezt a király hallotta, s valószínűleg értette is, hisz a rém jó franczián beszélt hozzá, még se vigyázott magára. Valjon III. Napoleon nem vadászgatott-e utóbbi időben Fontainebleau-ban? Kár hogy nem találkozott a büvös vadászszal! Ki tudja, kezd-e háborút! . . . Anyyival inkább, mert Fontainebleau már eddig is szerepet játszott a Napoleonok történetében; III. Napoleont is itt keresztelték meg 1810. nov. 4-én, — bizony kár, hogy más nevet nem adtak neki, legalább virágjában maradt volna a Napoleon név dicsosozója. Talán VII. Pius pápa átkozta meg e helyet s tette oly végzetessé e családra nézve, midőn 1812—14-ig mint Napoleon foglya itt időzött; alig néhány hónappal kiszabadulása után már működött a „Grand Veneur” átka; itt írta alá I. Napoleon lemondását, ma is mutatják a kis fekete asztalt, melyen az okmányt aláírta, itt búcsuzott el az fontainebleau-i kastély udvarán 1814. ápril 20-kán szeretett bajnoktársaitól, a régi gárda gránátosaitól, megölelve zászlójukat, melyet annyiszor vezetett diadalra, mely oly fennen hirdette nevét! Bukott ő is, de dicsón! Siraták katonái, gyászolta a nemzet, — s unoka-öccsese?! az ő búcsuja bezzeg nem ilyen volt, érte nem könyezett senki, csak — a porosz király. . . Az öreg 11 hónap mulva Elbából visszatérve, ugyanez udvaron, melyet busuja óta „la Cour des Adieux”-nek neveztek

el, tartá szemlélt csapatai felett, újra felöltötte az elbukott zászlót s elvitte hős sergét. . . . Waterloog, magát Szent-Ilona szigetére. Kizdött az öszszes Európával, elbukott mint hős. Az öcs is megadja magát, selmegy szakácsaival Wilhelmshöhebe s legalább nyugton alhatik, hacsal valami büvös vadász, vagy a Napoleonidák régi kísérője, a fehér asszony, vagy mi mindennél rettenteseb: maga a nagy Napoleon nem háborgatja álmaikat. Ezek ellen nem védi meg Pietri sem.

Fontainebleau legfőbb disze gyönyörü parkjában s terjedelmes 10 mfd kerületű erdejében áll. Dombos, hullámzó területen nyulik el, helyenként öserdői jelleggel bir, míg másutt a művészet nyújtott a természet művéhez kezét. Sziklá regényes fekvésűek s a tetejükről élvezhető szép kilátáson kívül, még annyiban értékesek, hogy belőlük kerül ki Páris kövezetének, e világhírű s történeti nevezetességű kövezetnek nagy része, s így közvetve e királyi birtok is szölgáltatja az anyagot a barrikádoknak, a franciaia uralkodók e veszedelmes ellenségeinek. Vad is van elég ez erdőkben, s azért Bonaparte ur egykoran felkereste, s ilyenkor százával esett az ártatlan nyul és öz, s a hős császár és tábornokok diadalal s gazdag zsákmánnyal tértek meg. Ma a porosz koronaherceg rendezhetne benne udvari vadászatot, ha ideje volna rá; de most nemessebb vadra megy a hajtás! — s ha a nagy hajtóvadászat sikerül, a zsákmány akkora lesz, hogy még tulterhelheti magát a vadász s megszakad alatta.

A fontainebleau-i palota terjedelmes és szép stylon épült. Termei telvék becses képekkel, emlékekkel s mindennel, mi királyok és császárok pompájára emlékeztet. De itt mutatják azt a termet is, hol a svéd király, Christina — ki lemondása után, mint XIV. Lajos vendége hosszasanban időzött e helyen — önhatalmulag a franciaia törvényesékek befolyása nélkül megölette szeretőjét, Monaldeschi lovászmestert, féltékeny volt reá, s ez elég ok volt, hogy felesége boszuját kitöltse rajta. A franciaia nemzetet sérté törvényeinek ily lábbal tapodása, a területi souverainitás ily megbántása, de ki mert volna büntetni őt, hol XIV. Lajos megbocsátott. — Kár is lett volna egy ember életért venni számadásra a királyné, mi ez a királyok szemében, mi ez az ugynevezett nagy érdekekkel szemben! Hisz Napoleon is csak féltékeny volt Poroszországra, s hány emberélet lett e féltékenység áldozata, mi ezekhez képest az a jámbor Monaldeschi?

T. L.

Hadi léghajók.

A szárazföldet, a tenger messze határait az ember meghódítá, azonban e nagy uradalommal nem érte be, megirigyelte a madarak sorsát, s repülni vágyott ott fent is, hol csak a madár jár. A hajót kitalálta szerencsésen, de a repülő gépek mindez idáig nem felelnek az e várakozásnak. Légben uszó hajókat az ember állíthat elő, de azokat kormányozni nem tudja. A léghajó ki van téve a szél s vihar játszi szeszélyének. Ha a terhet könnyítik benne, feljebb száll, ha az éggöleveget vagyis gázt kieresztik belőle, lebecsülködik, de bizonyos meghatározott helyre nem irányozható. A vizi hajós kitűzött ezél felé kormányozhat, a léghajós meg vaktában, föl és le száll, ez minden a mit tehet. Még maig egy léghajós sem mondhatta el: „ülj a hajómba, s elviszlek a hová akarod.” S épen ezért a léghajó gyakorlati alkalmazása nem vétegett fogantatba.

Köteteket lehetne megtölteni a sikertelen repülő gépek leírásával. Az angol léghajózási egyület százával kap leveleket, melyekben a föltalálók a repülést tükítik jó pénzért közzétenni ajánljának. Még eddig azonban senki sem nyerte el azon jutalmat, melyet Southerland ígért annak, ki a Stafford ház tetejére fölrepül.

Egy századdal ezelőtt az edinburghi egyetem vegytanára Black készítette az első léggömböt, melyet köneny-gázzal töltött be. Ezután egymás után következtek a kísérletek, de mindegyike gyakorlati eredmény nélkül maradt, s nem egy léghajós lakolt életével.

A léghajót 1793-ban alkalmazták először katonai czélokra. Valenciennesben, de pórul jártak vele. Az angol és szövetséges tábor által szorított franciaia sereg egy kis véd-erlyöt (parachute) bocsátott föl, melyre a nemzeti gyűléshez intézett levél volt kötve. Eleinte jó uton ment, mert a szél épen Páris felé fújt, azonban este felé megváltoztatta irányát, s az ornyó a szövetségesek táborába zuhant le.

Ekkortáiban a közbiztonsági bizottság egy választmányt küldött ki a végből, hogy ez a hadi szerek javításáról véleményét terjesztesse elő. Tagjai közt volt Morreau is, ki Franciaország több vidékein már több ízben tett léghajózási kísérletet. A választmány előtt fölhozta a léghajózási ügyét, s ez a kérdés is tárgyalás alá vétetett, azzal az elővételelemmel, hogy a fölfúvásra alkalmazandó köneny-gáz gyártására ként nem használhatnak. A háboru a kének Sziciliából való behozatalát gátolta, s a puskapor készítése szenvedett volna rövidséget. Lavoisier már ekkor kimutatta, hogy az izzó vas felületére irányzott gőzsugár köneny-gázt idéz elő, de még az volt kérdés, ha vajjon az ilyformán nyert gáz elegendő lesz-e?

Egy 23 éves, Coutelette nevű mérnökari kapitány bizatot meg Charles és Conté nevű polgárokkal, hogy e czélból kísérletet tegyenek. Vasrellekkel megtöltött öntött vascsövekre gőzsugárral bocsátottak, s nem sok idő mulva hatszáz köblányt köneny-t állítottak elő. Az első akadály tehát le volt győze.

Most már, a hadi czélokra leendő alkalmazását illetőleg Jourdan tanácsát kérték ki, s e végből Coutelette bizatot meg. Kevés híján mult, hogy utközben bizonyos Duquesnoy bíró által — agyon nem lövetett. „Fiatal ember,” így szölt hozzá a polgárbíró, „ki hallott valaha valamit hadi léghajóról. Ön előttem nagyon gyanúsnak tünik föl, s hogy minden kétségem eloszoljék, ohajtanám önt könnyü szerrel föbe lövetni.” Hogy mint szabadult meg, nem tudjuk, elég az hozzá, hogy a határt szerencsésen elérte. Jourdan helyeselte a tervet, csak azt ajánlotta, hogy az első kísérlet Párisban tegyék. Coutelette visszatért, műhelyt s más szükségleteket a meudoni kastélyba vitetett. A gáz gyártására nagy téglakemenczét ösnaltattott, s egy huszonkét láb átmérőjű léggömböt készített, oly hajóval, melyben két egyén kényelmesen elférhetett. A gömb s hajó sulya — a hajósok nélkül — harmadfél mázsát nyomott, emelkedésében köneny-gázzal töltve, körülbelül öt mázsa teherrel ért föl. Az egész hadiszer kétezer ötszáz frankba jött. A léghajót hetven öles két árboczkötél tartotta, melyek a keresztfához voltak erősítve. A jelzésre veres, fehér és sárga színű függönyöket alkalmaztak, s ezek segítségével rendezték el, hogy a hajót melyik irány felé hordozzák, lebecsülködik, vagy fölszállani engedjék, ilyen módon alulról fölfelé is lehetett értesítést közölni. Későbbben homokkal tölt zacskókat is használtak, s a papírra írt tudósítást így eresztették le, s hogy az esés irány felől tájékozva lehessenek, a zacskókra is színes függönyt kötöttek.

Ez előntézkedések után, többek jelenlétében tétetett meg a szerencsés kísérlet. A léghajó öt-száz negyven lábnyira szállott fel, mindenik kötetel alulról öt-öt ember tartotta.

1794. ápril 2-án határozatilag kimondattott a léghajós csapat föllállítása, mely Coutelette vezénylő kapitányból, egy hadnagyból, egy örmesterből, két kaplárból, s husz legényből állott. Fegyverök kard és pisztoly, egyenruhájuk sötét-kék volt, fekete bársony szegélylyel.

A léghajósok május 3-án értek a maubergei táborba; a léghajó fedezet alatt néhány nappal később. Eleinte gonyolódva fogadták a léghajós csapatot. Coutelette kérte a tábornokot, hogy katonái hadd foglalhassanak helyet a Sambre balpartjának egyik lejtős helyén. Az engedély megadatott, s két egyén, egy tiszt és egy közlegény megesebült.

Ezután munkához látott. A kemenczében tüzeltek. A „Vállalkozó” — így nevezték a hajót — tizenöt óra alatt megtöltetett, s mindennap kísérlettek meg egy-egy fölszállást. Coutelette minden alkalommal egy törzstiszt kísérte. A kímélet többnyire pusztá szemmel eszközölték, mert a hajó folytonos ringása több ízben gátolta a távozáson való háboríthatlan szemléződést. Az osztrákok

olykor-olykor mulatságból is lövöldöztek a lég-hajósokra, de siker nélkül.

Ezután a csapat Jourdan táborához rendeltetett, mely Charlerois mellett mozgott. A „Válalkozó” ekkor indult először nagy útjára. A hajót és a köteleket egy nagy szekérre rakták föl, a szekér széles fedele védelmezte ezen tárgyakat a közbejövő eső ellen. Maga a léggömb oly magasságban lebegett, hogy alatta a tüzérség és lovasság bátran járhatott kelhetett. Husz lég-hajós követte, mindenik legénynek egy a hajóhoz kapcsolt kötél derekán keresztül kötve. Az utazás nem volt gyermekjáték. Nemesak a föl-szállási erőt — mely igen jelentékeny volt — kellett megzaboláznok, hanem még ezenkívül küzdeni kellett a széllel is, nehogy az a léggömböt valami tárgyhoz verje. De nagy vigyázat mellett június 22-én a kísérlet mégis szerencsésen meg-érkezett Charlerois-ba. Ugyanazon hó 26-án tör-tént a fleurus-i ütközet, s ennek tartama alatt nyolc óra hosszat volt a levegőben a lég-hajó,

itt új kemenczékét csináltak. A lég-hajó fontos szolgálatot tett a chartreux-i csatában, továbbá Bonn bevételénél is. Ehrenbreitsteinnél az osz-trákok erősen lövöldöztek arra, de eredmény-telenül.

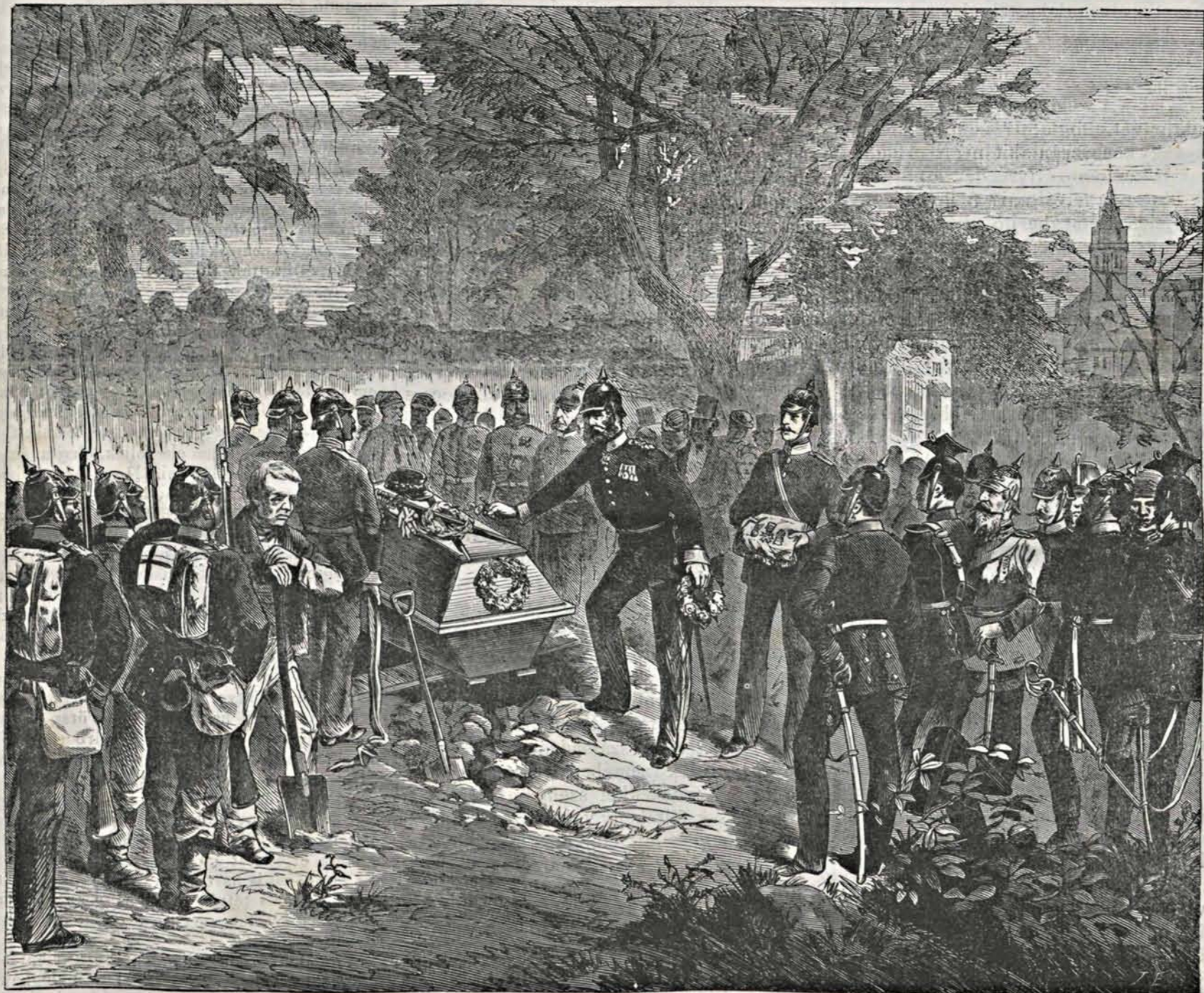
A lég-hajósok második csapata Coutelle vezénylete alatt egy másik lég-hajóval megérkezett, hogy a rajnai táborhoz csatlakozzék. Coutelle maga írja le a kémszemlét:

„Parancsot kaptam, hogy Mayence-t kémlel-jem ki. Táborunk és a város közt helyezkedtem el mintegy félgyugolyó járásnyira. A szél erős volt, hogy tehát a rohamot ellenőrizzem, magam mentem föl kétszázfontnyi teherrel. Ötszáz méternyi magasságban voltam, mikor három erős szél-roham oly erővel rontott hajómnak, hogy az csak-nem összetört. A léggömb oly erővel rohant mindig feljebb-feljebb, hogy a köteleltartó 64 ember kirántatott álló helyéből. Ha a köteleket, mint először én ajánlottam, czövekekhez erősítet-ték volna, bizonyosan kiszakították volna. A szél

Ettől fogva a lég-hajónak hadi ózeloakra való alkalmazása újból elvesztette hitelét. — Jobbnak s önzészerűbbnek ítélték a két lábú kémeket, s a helyiségek lefnyképezését, no meg aztán a szer-telövőket. K. T. K.

Egy katona-temetés Saargemün-deben.

A temetés a harc után a háború legmegha-tóbb jelenetei közé tartozik. Egy-egy nagy csata lefolyása után több óra járásnyira terjedő mezők vannak fedve halottakkal, a kiknek eltakarításá-ról gondolkodni a győzőnek jut szomorú osztály-részeül. Sürögősen kell végezni a munkát, s nem jut idő sokat gondolni az egyesekkel; nagy sir-gödörök csoportosan fogadják magukba az elvzött közharcosokat s legfőlegb annyit irnak egyszerű fejfájukra: „27 ember a X-ik zászlóaljából.” — Hanem azért a csatamezőknek is megvan a maga

Douaine francia tábornok temetése Saargemüdeben.

majd egyik, majd másik ponton teljesítvén a kém-szemlét. Erős szél fújván, mindegyik kötelet 15 — 15 ló húzta a csatamező egyik oldaláról a má-sikra. Morlot osztálytábornok két órát töltött Cou-telle mellett a hajóban, s onnan szemlélte az osz-trák tábor mozgását. Guyton-Moreau, ki e csatában szintén részt vett, másnap a közbiztonsági választmányának ezt írta: „Örömmel láttam, hogy a tábornok helyes e hadiszert alkalmazását.” Car-not is azt tudatta egy kártársával: „a lég-hajó fontos segédesszköz; mit nem szabad szem elől té-veszteni.”

Ekkor két körülmény merült föl, mi csaknem veszélyessé válhatott a lég-hajóra nézve. A szél-roham egy fadarabot csapott a gép alsó részébe, mi csakély mennyiségű gáz kiáramlását idézte elő. Azután a szél egy fához vágta, mi a körülötteket fölhasította. Kijávitás végett Maubeuge-be vitetett. Coutelle pedig Párisba ment, hogy a lég-hajósok megszaporítandó csapatát szervezze. A „Vállal-kozó” Aix-la-Chapelle mellett érte el a sereget, s

nemsokára engedett, s én az ágyukat könnyen megszámitthattam.”

Azután így folytatja: „az ellenség teljesen meg volt győződve, hogy előttünk minden mozza-natuk ismeretes. A mi embereinkbe szintén ezen tudat bátorságot öntött, s a lég-hajósok iránt bi-zalmat tápláltak. Kémszemlének alkalmával, nem lévén szabad senkinek helyét elhagyni, a katonák jöttek oda, hogy a fárasztó munka alatt megvir-radt lég-hajósoknak bort adjanak.”

Coutelle heves lázba esett, s kénytelen volt a lég-hajó vezényletét hadnagyára bízni; a Rajnán való átkelést követő nap a lég-hajó valami vigyá-zatlanság következtében szolgálatképtelenné lett.

A másik hajón pedig, mely Frankfurtban volt, nemsokára golyó által eszközölt nyílásokat fedez-ték föl. Igon valószínű azon hiedelem, hogy ezen nyílásokat maguk a lég-hajósok közkatonák idézték elő, kik nagyon belefáradtak a kötéltartásba. — Kijávitották ugyan, de 1796. szept. 17-én Würz-burgnál az ellenség kezébe került.

aristokráciája. A nevezetes vezénylők, táborno-kok temetését már az ellenség is teljes katonai pompával igyekszik végrehajtani; hisz a legyő-zött ellenfél vitézi jelvényei is csak az ő diadalát nevelik.

Egy ilyen katonai temetés nagy részvét mel-lett ment végbe Saargemüdeben aug. 7-én. A kis francia határszéli város lakossága nagy szá-mal jelent meg a csatában elesett Douaine francia tábornok végtiszteletére; kirukkolt egy ott levő német zászlóalj is összes tisztjeivel, teljes katonai díszsel kísérve sirjába a vitéz katonát, kitől az ellenség sem tagadhatta meg az elismerés koszo-ruját.

Napoleon találkozósa Bismarckkal.

A veszített csata után szept. 1-én d. u. 1/2,5 órakor tüzte ki Lauriston tábornok Napoleon császár rendelkezésére a fehér zászlót a sedani vár fokára, Napoleon elküldte levelét Vilmos királynak, mely-

ben kijelenté, hogy leteszi elébe kardját. Azonban a fegyverletétel fölötti tárgyalásokat e nap nem tudták bevégezni.

Napoleon a királyhoz akart menni, a föltéte-lek enyhítését kieszközölné. Nehány főtiszt kísé-retében Donchery felé indult kocsin.

Bismarck éppen e városkában szállásolt. A császár érkezéről szóló hír még az ágyban ta-lálta. Miután Napoleon nemcsak a királlyal, de ő vele is szándékozott találkozni, Bismarck rögtön fölkel s magára ölté sárgahajtokás barna vértés-kabátját s fehér tábori sapkáját. Azzal lóra ült és a császár elé sietett.

A helységen kívül találkozott a császár kocsijával. Bismarck — mint a „Times” levelezője

fölment a lépcsőn, de oda fent meg egy szövöszék s néhány rozant házi-butor foglalá el a helyet. Nem volt tehát egyéb tenni valója, mint vissza-térni. Oda künn a császárt már egy tuskón ülve találta. A házból széket hoztak s a gróf a császár balján foglalt helyet.

A társalgást szöröl szóra még egy lap sem közölte, de mind a „Times” tudósításából, mind Bismarck nyilatkozataiból tudjuk, hogy mindenek-előtt a békéről volt szó.

A császár azt mondta, hogy ő semmiféle hata-lommal sem bír, miután ő azt a régensségre ruházta. Ennélfogva a Mac Mahon és Bazaine sere-geinek sem parancsolhat. Minden ezektől, a regens császárnétól és a miniszterektől függ.

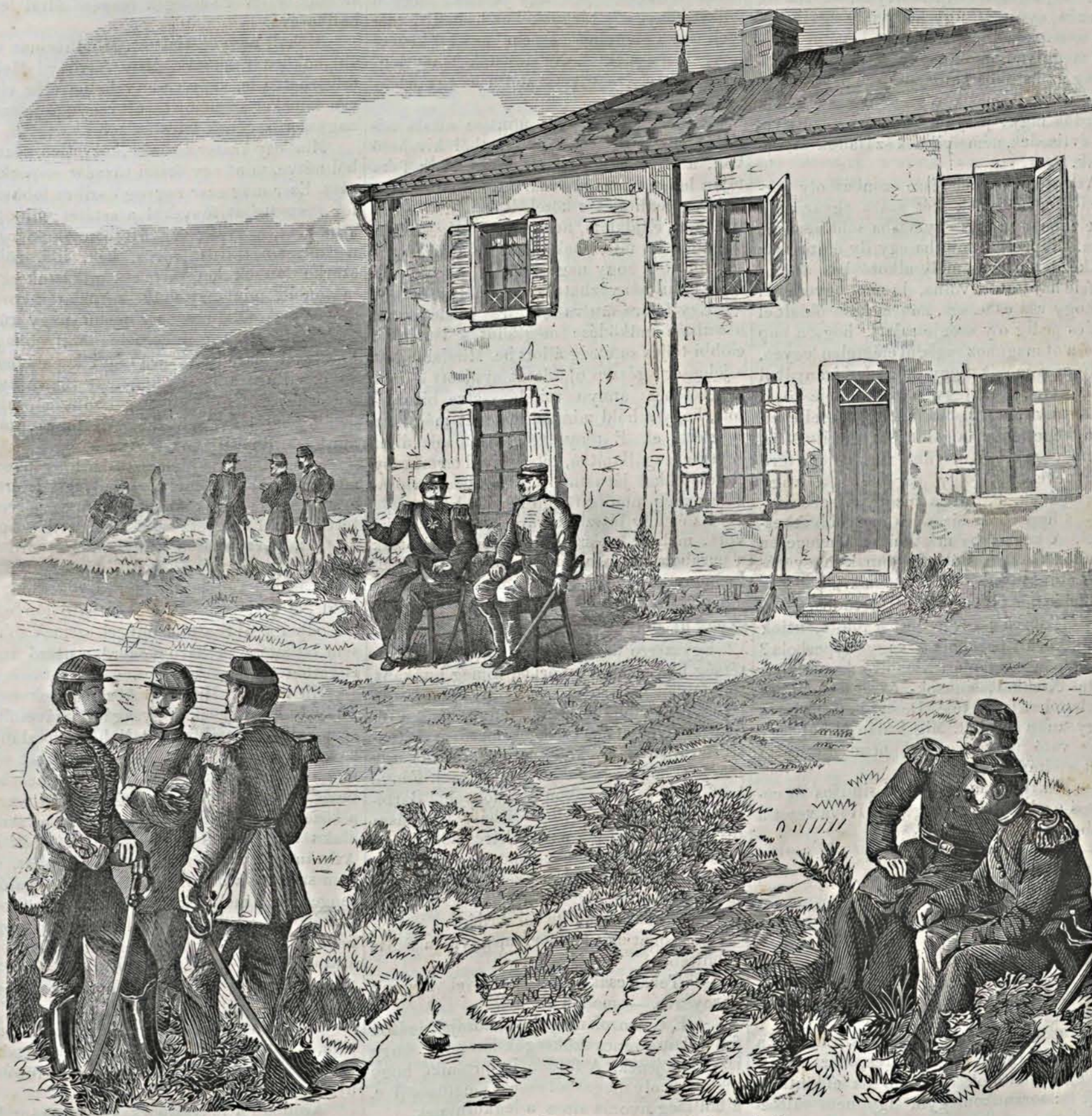
Utazás a hold körül.

(Folytatás.)

X.

Parabola-e vagy hyperbola?

Szerencsére, utasaink nem voltak arra kárthatatva, hogy tizenöt napig bujdossanak e világtalan éjszakában. Lövegük, mióta a hold északi sarkát elhagyá, déli irányába kanyarodva, az előbbi sebességgel haladt tova a hold felülete fölött s könnyen ki lehet számítani, hogy nem egészen két nap alatt ki is fog jutni annak árnyékából.

Napoleon találkozósa Bismarckkal Doucheryben, Sedan mellett.

mondja — levett föveggel járult a kocsiból kiszálló Napoleon felé, mire Napoleon fölszóltá, hogy tegye le azt.

— Sire — válaszolt a ravasz diplomata — én azon tisztelettel fogadom félségedet, mint kirá-lyi uramat fogám fogadni.

Más tudósítások szerint azonban éppen a fran-czia császár vette le fövegét előbb s csak azután a kancellár is.

A hol Európa az idő szerint leginkább emleget-tett embere, a diplomaciai cselövények és lelket-len politika e két nagy mestere találkozott, kis sé oldalt az utól egy takács háza áll. Bismarck arra felé mutatott s maga lépett először abba; de az első szoba nem igen volt barátságos, a gróf tehát

Erre Bismarck kijelenté, hogy ily körülmé-nyek közt felesleges politikáról beszélni s a kirá-lyal való találkozásnak czélja nincs. S midőn a császár ezután is sürgette e találkozást, a kan-czellár kijelenté, hogy azt semmi szín alatt nem engedí addig, míg a kapituláció alá írva nem lesz.

A szóváltás mind hevesebbé és kellemetle-nebbé vált s a két diplomata jónak látta a beszél-gést ketté szakítani.

Napoleon csakugyan nem találkozhatott a királlyal előbb, míg a föltétlen megadást tartal-mazó kapitulációt Wimpfen alá nem írta.

Ilyen volt Napoleon utolsó szabad napja.

Lövegük a hold látható felének vég-határát a sarknál elérvén, az égitestek pályá-jának közös törvénye szerint, mely a külön-böző kúpszeletek görbéiben jár mindig, egy kanyarulatot tett s most az előbbivel majd-nem ellenkező irányban folytatá útját. E kanyarulatot a hold vonzása okozta, mely nem volt elég erős az eredeti lökessel szem-ben, hogy őket magához vonja egészen, de elég erős volt arra, hogy pályájuk irá-nyát minden perczben módosítsa s azt egy olyszerű görbe vonallá tegye, minőben jár-nak a többi égi testek is mind, melyekre

HIRDETÉSEK.

Mérséklő lámpaolaj, gépolaj (Oliven), amerikai petroleum, gyertya és szappan, RÉPÁSZKY BÉLA ezelőtt DITMAR R. ur olajgyárában.

Oskola gyermekek számára ajánl Takátsi A. Chiffon ingeket, Színes ingeket, Vászon ingeket, Gatyákat.

Épen most jelent meg Heckenast Gusztáv könyvkiadó hivatalában (Pesten, egyetem-utca 4-ik sz.) és minden könyvkereskedésben kapható:

Jézus élete. Irta RENAN ERNŐ. Három fontos vélemény Renan „Jézus élete” felett különféle theologiai szempontból fejtgetve.

Hetedik kiadás (magyar nyelven negyedik).

nemi élet titkai s veszélyei. Értkezések a nemzés és nemi betegségekről, az utóbbiak óv- és gyógy-módjával. Függetlenül a bujakói ragályásról és Dr. Rodet, lyoni orvos ragályelleni legbiztos óv-szeréről.

Unschuld E. fegyvergyára és kereskedése. Pesten, váci-utcán a „levélhez” és új fiók-raktára a keresési bazárban, a nemz. színház-zal szemközi.

Beiratások az engedélyezett nyilvános fő-éleli kereskedelmi tanoda NEVELŐ-INTÉZETBEN.

Böser M.-féle fő- és kereskedelmi tanodában az új tanfolyam f. évi október 3-án veszi kezdetét.

ÓVÁS.

Eléggyé tudva van, hogy a több mint husz év óta a t. cz. közönség előtt a legnagyobb becsben álló cs. kir. szab. különleges czikkeink — de különösen a dr. Borchardt-féle illatos gyógyszeres növény-szappan, a balzsamos olajbogyó-szappan s dr. Suin de Boutemard-féle illatos fog-pásta (fog-szappan).

PESTEN: Török József, Jezovitz M., Scholz J., Kiss K., Sztupa G. BUDÁN: Udvari gyógy- Ráth P. szertár; győztesz. Tabán. Ó-BUDÁN: Bakats A., Prochaszka J. szertár; kereskedés.

OLAJÁG. Elmélkedések, fohászok és imák. Heckenast Gusztáv könyvkiadó-hivatalában Pesten (egyetem-utca 4. sz.) megjelent és minden könyvárusnál kapható.

Kohn Philippe díszrekes ismert óra-gyáros Dorottya-utca 2. sz. Ajánlja legkíméletű, jó és olcsó órákkal gazdagon ellátott raktárát 3 évi irásbeli jótállás mellett.

Függönyök
4 ft., 5 ft., 6 ft., 8 ft., 10 ft., 15 forintig
Türsch F.-nél
Posten, váci-ut 19-dik szám.
Mindenféle hímzések, csipkék, vászonművek bármely áron.
904 (1-6)

Épen most jelent meg **Heckenast Gusztáv** könyvkiadó-hivatalában (Pesten, egyetem-utca 4-ik sz.) és minden könyvkereskedésben is kapható:

Coelibátus

polgári házasság.

Tartalma:
I. A gazdaszony. Egyház-történeti tanulmány.
II. Egyenlő föltézt. és nagyságos agyvelőnek sajátos aberrációi a polgári házasság dolgában. Tiszteletlen polemia.
Irtta
PAPRAMORGÓ
a „Barátfülem” szerzője.
Nagy nyolczadrét. — Ára 1 forint.

Heckenast Gusztáv könyvkiadó-hivatalában (egyetem-utca 4-dik szám) megjelent és minden könyvkereskedésben kapható:

A nemzet gazdaságtan rendszere.

A m. tud. akadémia által Marczibányi-díjjal koszorúzott dolgozat
kézikönyvül
főtanodai- és magánhasználatra
irtta
Kautz Gyula,
jogtudor, a nemzetgazdaság- és pénzügytan, valamint a magyar közjog rendes nyilvános tanára, s a jogtörténelmi és az államtudományi államvizsgálati bizottságok tagja a pesti egyetemen; a magy. tud. akadémia rendes tagja; s országos képviselő.
Második, átdolgozott és javított kiadás.
(Nyolczadrét 520 lap füzve.) — Ára 4 ft. oszt. ért.

Arjegyzék!!!

Türsch F.-től
Pesten, váci-utca a nagy Kristóf mellett.

Az árak készpénz fizetés vagy utánvétel mellett értendők.
Női-vászonneműk rumburgi vagy hollandi vászonból.
Nappali-neműk, darabja: 4, 5, 6, 8-14 forintig.
Magas éjjeli ingek, darabja: 5,50, 7, 9, 12-18 forintig.
Nyári éjjeli ingek, „ 6, 7, 9-12 forintig.
Vánkoshejak „ 2,75, 3,75, 5, 6-10 forintig.
Paplanpedők „ 5, 7, 9, 12-16 forintig.
Alsólepedők varrás nélkül — 3/4 széles, 3/4 rőf hosszú, — darabja 4, 5,25, 6 ft.
Hálófőkötők hollandi vászonból 1, 1,50, 2, 3, 4 forint.
Reczfőkötők szallaggal díszítve 1, 1,75, 2 forint 50 kr.
Lábravalók hollandi vászonból 2,75, 3,75, 4,75, 6 forint 75 kr.
Lábravalók perkből vagy schirtingból 2,25, 3, 3,75, 4 forint 75 kr.
barchentből 3, 3,75, 4 forint 50 kr.
Éjjeli kötöstök (Corset) perkből vagy schirtingból 2,25, 3, 4, 6-10 forintig.
Éjjeli kötöstök barchentből vagy piqetből 3,20, 4, 5, 7-10 ftig.
Felső-köpenyek perkből 2,50, 3,75, 5, 7, 10, 15-20 forintig.
Alsóköpenyek 4,50, 6, 7, 9, 12, 15-20 forintig.
barchentből vagy piqetből 4,25, 5,40, 6 forint.
fésülőköpenyek vagy palotot-val 18, 24, 30, 40, 50, 60 forint.
Reggeli öltözékek, perka- vagy mollból 25, 30, 40, 50, 60 forint.
Kemény szoknyák, fodorral vagy anélkül 7, 8, 75, 10 forint.
Pipere- (Toilette) kendők rojttal, piqetből 3,25, 4,50, 5 ft. 75 kr.
Nyári piqet-takarók 7, 9, 12 forint.
Valódi irlandi vászon zsebkendők, tucztája 5,30, 6,50, 8, 12, 15 forint.
„ nehézbatiszt „ 5,30, 6,50, 8, 12, 18 „
„ könnyű „ 15, 20, 30, 36, 42 „
Szegett batiszt zsebkendők, tucztája 18, 24, 30, 36, 42 forintig.
Hímzett „ darabja 2,50, 3,75, 5, 7, 10 „
Színes nyomott „ 1,30, 2, 2 forint 50 kr.
Pamut harisnya, tucztája 4,75, 5,75, 7, 10, 15 forint és feljebb.
Fél d'Ecosse harisnya, tucztája 12, 15, 18, 24, 30 forint és feljebb.
Selyem harisnya párja 4,75, 6, 8 forintig.
Áttört Fél d'Ecosse harisnya, párja 1,50, 2, 3 forint 75 kr.
Koczkás kemény-szoknyaszövet, 3/4 széles, rőfe 62, 68, 75 kr.
Több ezer rőf hímzett jaconet-szél és betét rőfe 15, 20, 30, 75 krig, vászonból 30, 40, 50, 60, 80 krig.
Legújabb chemisettek, újak, főkötők, csipkék, betétek, medaillonok stb. jutányos áron.
903 (1-3)

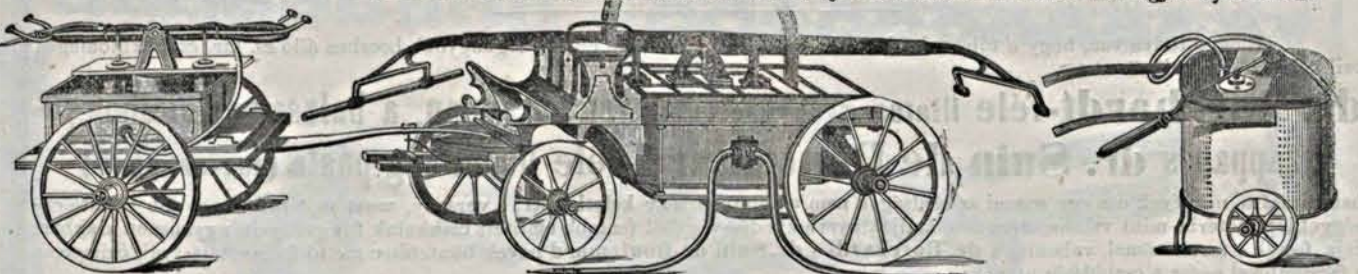
WALSZER FERENCZ
harangöntő,
nagy kereszt-utca 3-ik szám alatt
PESTEN.

ajánlja magát a t. cz. közönség és érdemes községnek tetszés szerinti nagyságu s tiszta egész összhangzatu

HARANGOK,

valamint a legújabb szerkeztű készítésére.

Az én találmányom módja szerint megújított és a magas kormány által szabadalmazott ántött-vas kalappal ellátott harangok a legnagyobb előnyt nyújtják, mert koronájuk, azaz kalapjuk fordítható és így a harang nyelveinek föltései helyét megváltoztat-hatván a harang megrepedése lehetetlen s legnagyobb tartósságu biztosított, azonkívül az újonnan szerkeztett és szabadalmazott surlodament persely által, mely igen könnyen fordul, a harangzás is igen kevés erőt igényel; továbbá a torony szilárdságát sem rongálja, mert könnyű forgása által a haranglábat legkevésbé sem ingratja meg. Az ily módon felszerelt harangot tökéletesen kilóditani lehet, mely által a hang is egészen kitűnő, s így teljes hangját és erejét éri el; minden zavart hang és az oly ilyesztő kongás pedig, mely tökéletesen ki nem löditható harangoknál előfordulni szokott, teljesen elmarad.
Kivánatra öreg harangok is megváltoztathatnak új rendszerem szerint, és új felszereléssel láttatnak el a legújányesb áron.
726 (8-12)

Heckenast Gusztáv könyvkiadó-hivatalában Pesten (egyetem-utca 4-ik szám) megjelent tek és minden hiteles könyvrusnál kaphatók:

A Bach-korszak adomákban.

Összegyűjté egy Bach-huszar
(Nyolczadrét. VIII. 200 lap.) Füzve 80 krajczár.

SZURMÁK J. FIAI

arany-, ezüst-

drágakő-ékszer-üzlete Pesten,
Kigyó-utca 1. sz.

Kivonat a nagy árjegyzékből:

minden darab

3 próbás

azaz: 18 karatos aranyból.

Hiteles próbával ellátva.

Gyermek fulbevalók	1 ft. 70 krtól és felj.	12 evőkanál	72 ft. — krtól és felj.
Fulbevalók gombólyúak	5 „ „ „	12 kávékanál	24 „ „ „
Fulbevalók hosszúk	7 „ „ „	1 tejmérő	7 „ 50 „ „
Keresztek	2 „ 50 „ „	1 főzelékes	9 „ „ „
Csattok	1 „ 20 „ „	1 levelesítő	18 „ „ „
Ing-gombok	2 „ 50 „ „	Keresztek zomán- czal nyakra	1 „ „ „
Női gyűrűk jó kövél	2 „ 50 „ „	Emlék gyűrűk fel- írással	1 „ 25 „ „
Női pécsetnyomó gyűrűk	4 „ „ „	Gyermek játékok	1 „ 75 „ „
Karika gyűrűk	3 „ 50 „ „	Óralánczok	2 „ 50 „ „
Férfi gyűrűk pécset nyomó forma	5 „ „ „	Karperczek	2 „ 50 „ „
Nyakkendő tűk	6 „ „ „	Garniturok (Broche és függő)	6 „ „ „
Nyakkendők, kereszt vagy metallához	6 „ 50 „ „	Czukur fogók	4 „ „ „
Metallók	6 „ „ „	Kereszteslési és bér- máslási emlékek ké- pek	2 „ 50 „ „
Metallak (Broche)	6 „ „ „	Ső- és borstárók együtt	7 „ „ „
Garniturok (Broche és függő)	15 „ „ „	Gyermek evőeszkö- rök tokban	5 „ „ „
Karperczek	18 „ „ „	Varró eszközök tokban	5 „ „ „
Óralánczok rövidek	24 „ „ „	Poharak	7 „ „ „
Óralánczok hosszúk	28 „ „ „	Czukur edények	6 „ „ „

3 (13) próbás ezüstből.
Mataillók felnyílós. 1 ft. 20 krt. és felj.
Gyűrűk 60 „ „ „
Csmegekések 60 „ „ „
Nehézebb arany és ezüsttárgyak, u. m. lánczok, garniturok, evőeszközök, 6, 12, 24 személyre, a munka különfélése szerint, gyártási áron szállításnak. A fantasie-darabok, finom drágaköves tárgyak, Loins Laine legújabb rajzai után vannak dolgozva.
Cserénél, az arany vagy ezüst egyenlő finomsága mellett, csupán a munka fizettetik.
Kijavítások, czimerek, betűk metszése kőbe vagy aranyba gyorsan eszközöltetik. — Saját használatunkra vásárlunk gyémántokat, gyöngyöket, színes kőveket, ócska aranyat és ezüstöt.
Arany-ezüstpénzt, bel- és külföldi beváltunk a napi árfolyam szerint.
Videki megrendelések a szokott módon pontosan teljesítetnek, és nem tesző tárgyak másért becsoréztatnak.
880 (6-12)

888 (17-26)

HOFFMANN A.
karlsbadi porcellán-raktára
PESTEN,
bálvány-utca, Mocsonyi-féle házban,
ajánlja
a nagyérdemű közönségnek gazdag raktárát,
mindennemű
porcellán-edényeket,
valamint
étel-, kávé- és thea-készleteket
hat vagy tizenkét személyre
a legolesőbb gyári árakért.
Külföldi főző-edények chamott-földből.

SCHEEBERGI NÖVÉNY-ALLOP
mell- s tüdőbetegek számára.

továbbá: rekedtség, nátház, ingerköhögés, mellszorogás, elnyálkásodás, torokgyulladás s nehéz légzés ellen, — mindenkor friss minőségben kapható: **PESTEN: Török József** gyógyszerész úrnál a király-utczában, — dr. Wagner D. gyógyszerésznél a váci-uton, — **Thalmayer A. és társa.** — **Ószetszky F.** — **Schirk J.** — és **Gerhardt A.** urnaknál.

BUDA N: Schwarzmeyer J. gyógyszerész úrnál.
Aradon: Probst F. J.
Aszódon: Sperlagh J. gy.
Baján: Klenautz J.
Brassóban: Gyertyánfy. Fa-
bick és Jekelius gyász.
Battonyan: Bigio K.
Belgrádon: Nicolaevics test.
Besztercezen: Dietrich és
Fleischer.
Bonyhádon: Kramolin J. gy.
Brassóban: Fabick Ed.
Csáktornyan: Kárász A.
Csúton: Borsay F. gyász.
Debreczenben: Göll N. gy.
Deésen: Krémer S.
Dettán: Braunmüller J. gy.
Deveszerben: Hoffmann B.
Eszéken: Kaviłowicz gyász.
Eperjesen: Zsember Ign.
Ersekújvár: Conlegner Ign.
Egerben: Wessely gyász.
Eszéken: Thürner fiai és
Dessáthy gyász.
Győrött: Brunner F.
Gyulán: Lukács gyász.
Haczfeld: Haglshmidt V.
Hátszegen: Mátyes B. gyász.
Ipolyvárosban: Mikulsi T.
Janosházán: Kuna gyász.
Pancsován: Graf gyász.
Pécsett: Kunz Nándor.
Pösegen: Balogh gyász.
Putnokon: Szepessy gyász.
Pozsonyban: Schneberger
és Dusill gyász.
Rosnyón: Pösch J. gyász.
Rimaszombat: Hamalárgy.
Ruman: Mihutinovits S.
Rékáson: Boromi K. gyász.
Szászváros: Sándor K. gy.
Szabadkán: Hofbauer I. gy.
Egy üveg ára 1 forint 26 krajczár.

Ugyanezen bizományos urnaknál kapható:
Legjobbféle
tyukszem-tapasz,
Schmidt cs. kir. főorvostól, egy skatulya
ára 23 kr.
Dr. Behr ideg-extractusa.
Az idegek erősítésére s a test edzésére ára
70 kr.
Dorsch-májolaj, valódi gyógyszer,
Löbry és Parton-tól Utrechtben, a skrofulák
s börtüeket sat. gyógyítására. Egy üveg
ára 1 ft.
**Stíriai Stub-havasi-növény-
nedv**
mell- s tüdőbetegek számára.
Egy üveg ára 87 kr.
**Die „Zeitschrift für gerichtliche Medicin, öffentliche Gesund-
heitspflege und Medicinal-Gesetzgebung“ bringt in Nr. 48 vom 27.
November 1866 über „Schnebergers Kräuter-Allop“ Folgendes:**
„Der aus Alpenkräutern bereitete Schnebergers Kräuter-Allop“ des Herrn
Apothekers Bittner in Gloggnitz, um Franz Wilhelm, Apotheker in Neunkirchen, ist
bei allen katarrhalischen und entzündlichen Krankheiten der Respirations-Organen ein
vortügliches Unterstürzungsmittel. Er mildert besser als alle anderen Sympartan jeden
Reiz im Kehlkopf und wird bei acuter und chronischer Heiserkeit, bei empfindlichen
Affectionen der Schlingengegeuge, beim Lungen-Katarrh, dem Keuchhusten u. s. w.
wegen seiner vorzüglichlich einwirkenden, besänftigenden und reizmildernden Eigen-
schaften mit günstigem Resultate angewendet.“
Főraktár: **BITTNER GYULA** gyógyszerésznél Gloggnitzban.

Mindenkinél különös figyelmébe ajánlatik a
Forty orvos-féle általános
SEB-TAPASZ,

mely rendkívüli gyógyereje, elválasztó, érlelő s fájdalomt csillapító hatása által
leggyorsabb, legbiztosab s egyszerűs mind gyökeres gyógyulást eszközöl különömmű

bajokban. — Ily ba-
jok a torokgyula-
dás, légszűrés,
bőr- és barnaság,
hártyagyök (Croup,
angina) mindenne-
mű megsértések, ha-
rapás, szurás, vágás
vagy égés által tá-
madható s e b e k,
megforraszások, da-
rász-vagy méhszu-
ráások, konok-feké-
lyzetok (con-
tusiók) — megféle-
gyors fájdalomcsil-
lapítással — rögzíté-
daganatok, gümők,
tályogok, pokolyar
(carbunculus pustula maligna), megkeményedések, gennyedések, vérkélések, minden
mirigybetegségek, görvélyes fekélyek, fagyfagyatag, ujféreg, körömméreg, val-
dus, fagszvas, csontszű, kifécsmitás és megárdulások, helyi esz; továbbá a szülés
folytatói lábfektadások, és sebek, fájós fekélyzet vagy már gennyes női mell. — Sok
mú esetben volt említköztő — a különben elkerülhetlen életveszélyes sebész-
mutétnék mellőzésevel — egyedül ezen jeles septapasz használata által menekült meg.
Végre a testbe teljesen bemélyedt bármennyű szúka, vagy darás és méh-
falánkja csupán ezen tapasznak rövid idei használata folytán annyira előtűnik,
hogy azután a testből közönségesen szabad kézzel, sebész mutét és fájdalom nélkül
még elavult bajokban is elérhetnek, jól megalapított és elterjedt híret kétségbe-
vonhatlanul igazolja.
Ezen megbecsülhetlen gyógyszer, melynek jelesége leghitelesebb egyének
számos s különös kívánatra bármikor felmutatható bizonyítványai által már régen a
legfényesebben elismertettet — rendkívüli, s legkülönömmű esetekben meg-
próbált hatásánál és feltűnő sikerűs eredményeinél fogva, melyek használata által
még elavult bajokban is elérhetnek, jól megalapított és elterjedt híret kétségbe-
vonhatlanul igazolja.
A csomagok ára 50 kr. és 1 frt. használati utasítással együtt.
Központi küldeményező raktár: **PESTEN TÖRÖK JÓZSEF** gyógyszerész
urnál király-utca 7-ik szám alatt.

Továbbá kapható **Pesten: Jezovits M.** a „magyar királyhoz“ címzett kir.
udv. és **Scholtz Janos** a „szentháromsághoz“ nevezett városi gyógyszerárban, és
Emresz K. a váci-utczában az „arany oroszánlyhoz“ és az ur-utczában a „két
matrózhoz“ címzett üzletében. — Botka és társai a nagymező-utca 45. sz. al-
Budán: Pichler Gyula kir. udv. gyász. — **Buda-Pestben: Pláthy E.** gyász.
és a szászvárosi dohányüzletében. — **Becsben:** Pláthy F. Xav. gyász. úrd (Stoek
im Eisenplatz) Nr. 1. Dr. Girtler gyász., Freising 7. sz., dr. Strasz Nándor Kärntner-
strasse 34. sz. a. — **Prágában:** Furst J. — **Grázban:** Dr. Grabovitz V. — **Aradon:**
Szarka J. nál. — **B. Ujfalu:** Vass Jenő. — **Békes-Csabán:** Biener B. — **Debre-
czenben:** dr. Róthschnek V. E. — **Duna-Földvárban:** Nádhera P. — **Egerben:** Plank
Gy. és Schüttg J. gyógyszerész. — **Eperjesen:** Isépy Gy. — **Ersekújvártól:**
Conlegner J. — **Esztergomban:** Kégl L. — **Gyöngyösön:** Kocianovich J. — **Győr-
től:** Lehner F. — **H. Szoboszlón:** Beszedes J. — **Hajósan:** Az ottani m. k. postahiv-
atalnál. — **H. M. Vásharhelyen:** Oblat L. — **Hőgyészen:** özv. Fischer Kr. gyász. — **Jols-
ván:** Maléter Alb. — **Kaposvártól:** Schröder S. — **Kassán:** Korogkó A. — **Késmár-
kon:** Generich C. A. gyász. — **Komáromban:** Grötschel Zsigmond. — **Léván:**
Boleman Ede. — **Makón:** Weil M. — **Maros-Vásharhelytől:** Bucher M. — **Miskolcson:**
Dr. Csáthi Szabó J. — **M. Szigeten:** Héder L. — **Mohácsban:** Kreidl G. — **N. Kan-
zsan:** Wajdits J. — **N. Szébenben:** Zóhrer J. F. — **N. Szombatban:** Fántósek B. —
N. Váradon: Huzella M. — **Nyir-Báthorban:** Szturba J. — **Nyiregyházaan:** Kovács
S. — **Paksan:** Matlinszky S. — **Pécsett:** Sipőcz J. — **Podolinban:** Fayx József. —
Pozsonyban: Pisztor J. — **Rimaszombatban:** Hamalárgy. — **Rozsnyón:** Pösch J.
és Hirsch J. N. — **Sopronban:** Bock Gy. — **Selmeczen:** Vitkovics Janos. — **Sza-
badkán:** Hofbauer V. — **Szathmáron:** Jurácsko D. — **Sz. Fehérvártól:** Braun J.
— **Sz. Györgyön:** Neumann F. K. — **Szombathelyen:** Fillich F. — **Temesvártól:**
Pecher J. E. és Quiriny A. gyász. — **Técsón:** Agoston Gy. — **Ungvártól:** Okolicsny
J. és Krausz Adolf. — **Vasvártól:** Arady P. és Rossák A. — **Verszetzen:** Flam L. —
Verpelétlen: Mersitz J. — **Veszpremben:** Ferenczy K. — **Zagrabban:** Hegedűs Gy.
városi gyógyszerárban a „fekete sashoz“ és Mitlbach Zs. — **Zirczen:** Tejfel J.
Kolozsvártól: **BINDER K.** gyógyszerésznél.
Brassón: **FABICK E.** és **GYERTYÁNFY J.** és **FIANAL.**
Hátszegen: **MATEFI B.** gyógyszerésznél.
Czernowitzban: **SCHIRCH J.** nál.
Főraktár Moldvaországban: név. Jassiban: **JASSINSKI A.** gyógyszer.
A t. cz. gyógyszerész és kereskedő urnak, kik raktárát elvállalni hajlandók
jéhez **FORTY LASZLOHOZ** címzve: Budára beküldeni sziveskedjenek, ki meg-
rendeléseket is pontosan teljesít.
886 (2-6)

Heckenast Gusztáv könyvkiadónál Pesten (egyetem-utca, 4-ik szám) megjelent és
minden könyvrusnál kapható:

TÖRVÉNYEK
és
HIVATALOS RENDELETEK

gyűjteménye,
a nemzeti felelős kormány visszaállítását fogva.
Kiegészítő jegyzetekkel.
Szerkeszti
ÖKRÖSS BALINT,
hites ügyvéd s magyar királyi igazságügyi miniszteri titkár.
1867-ik év hét füzetben, egy-egy füzét ára 50 kr.
Ugyazeg egy 38 ivre terjedő kötetben ára 3 ft.

